

26 sentyabr müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının tarixində növbəti ümumxalq səsverməsi (referendum) günü kimi qalacaq

SƏH. 2

Borclu vergi ödəyicilərinin əmlakı siyahıya alınıb

SƏH. 3

"Başlıca məsələ məzənnə deyil"

SƏH. 3

İqtisadi qüdrətiniz naminə!



TİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Bakıda V Beynəlxalq Humanitar Forum işə başladı

Sentyabrın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində V Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu işə başlayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Forumun rəsmi açılış mərasimində iştirak ediblər.

Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu bəşəriyyətdə maraq doğuran global xarakterli məsələlərə dair geniş spektrli dialoqlar, fikir mübadilələri və müzakirələr aparmaq məqsədilə tanınmış dövlət xadimlərini, elmin müxtəlif sahələri üzrə Nobel mükafatı laureatlarını və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərini, o cümlədən dünyanın

siyasi, elmi və mədəni elitasının görkəmli nümayəndələrini bir araya toplayan mötəbər tədbirdir. Forum təşkilatçılarının və iştirakçıların, təbii, sosial və humanitar elmlər, o cümlədən dünya mədəni elitasının nümayəndələrinin qarşısında duran iddialı məsələ gələcəkdə beynəlxalq səviyyədə baxılması məqsədilə yeni humanitar gündəmin formalaşmasıdır.

Dövlətimizin başçısı Forumun açılışında nitq söyləmişdir.

Sonra Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin müavini xanım Olqa Qolodets Rusiya Prezidenti

Vladimir Putinin Forum iştirakçılarına müraciətini oxumuş və çıxış edərək tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirmişdir.

BMT baş katibinin müavini xanım Cihan Sultanoglu təşkilatın baş katibi Pan Gi Munun Forum iştirakçılarına müraciətini oxumuşdur.

Sonra ISESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz Osman əl-Tuveycri və UNESCO-nun baş direktorunun müavini Qetaçyu Enqida çıxış etmişlər.

Forum işini plenar iclasla və "dəyirmi masa" rəhbərliyinin çıxışları ilə davam etdirmişdir.



"ADEX 2016" ikinci Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi müasir silah və hərbi texnikanın irimiqyaslı nümayişidir

Sentyabrın 27-də Bakı Ekspo Mərkəzində "ADEX 2016" ikinci Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi açılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev sərgi ilə tanış olub.

Müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalov və müdafiə naziri Zakir Həsənov Prezident İlham Əliyevə məlumat vermişlər ki, bu il sərgidə dünyanın 34 ölkəsini təmsil edən 216 şirkət, 19 ölkədən 25 rəsmi nümayəndə heyəti iştirak edir. İştirakçıların coğrafiyası Latviya, Monteneqro, Xorvatiya, Çex Respublikası və Estoniya kimi ölkələrin hesabına genişləniş. Ümumilikdə, ziyarətçi şirkət və qurumlarla birlikdə sərginin coğrafiyası 44 ölkəni əhatə edir.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan pavyonunda nümayiş etdirilən hərbi məmulatlara baxmışdır. Bu sərgidə milli müdafiə sənayesinin məmulatlarının nümayiş etdirilməsi bir daha təsdiqləyir ki, Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tabeliyinə verilən müəssisələrdə qısa müddətdə yenicən qurulan işlərinin aparılması, son illərdə həmin müəssisələrin məşin və avadanlıq parkının yenilənməsi məqsədilə dünyanın ikin-

ci ölkələrindən ən son texnoloji avadanlıqların alınması quraşdırılması artıq öz bəhrəsini verir. Görülən işlərin nəticəsidir ki, Müdafiə Sənayesi Nazirliyi aviasiya, naviqasiya, cihazqayırma və digər istiqamətlər üzrə dünyanın inkişaf etmiş ölkələri ilə əməkdaşlıq edir. 2009-cu ildən başlayaraq nazirliyin müəssisələrində istehsal olunan məhsullar xaricdə keçirilən beynəlxalq müdafiə sərgilərində də nümayiş olunur. Bu sərgilərdə Azərbaycan istehsalı olan məhsullar böyük maraqla qarşılanır.

Dövlətimizin başçısının diqqətinə çatdırıldı ki, Azərbaycan hərbi sənayesinin məhsulları sərgidə böyük maraq doğurub. Müasir silah və texnikanın, habelə milli müdafiə sahəsində Azərbaycanın gücünün və qüdrətinin böyük nümayişinə çevrilən sərgidə son illərdə ölkəmizdə istehsal olunan yüngül və ağır hərbi texnikalar nümayişə çıxarılıb.

Qeyd edək ki, bu il müdafiə və xüsusi təyinatlı məhsulları, hərbi nəqliyyat vasitələri və texnikanı, eləcə də silah və sursatları təqdim edən yerli eksponentlərin sayı artıb. Müdafiə Sənayesi Nazirliyi, eləcə də nazirliyin nəzdindəki struktur və zavodlar, o cümlədən Müdafiə Nazirliyi və

ANAMA agentliyi sərgidə fəal iştirak edir. Ümumilikdə, sərgidə quru qoşunları və hərbi hava qüvvələrinin texnika və silahları, hərbi aviasiya silahları, Hava Hücümündən Müdafiə sistem və vasitələri, xüsusi təyinatlı əmlak və vasitələr, informasiya texnologiyaları, kosmik texnologiyalar, ordunun inzibati və texniki təchizatı ilə bağlı yeniliklər nümayiş etdirilir. Bu sərgi layihəsinin fərqləndirici xüsusiyyəti müasir qoruma və müdafiə vasitələri, təhlükəsizlik texnikası, sənaye, nəqliyyat təhlükəsizliyi sistemləri, informasiya və rəhbər mühafizəsi, yanğın təhlükəsizliyi vasitələri, eləcə də xilas etmə vasitələrinin geniş çeşidinin vahid konsepsiya çərçivəsində irimiqyaslı nümayişidir.

Beləliklə, "ADEX" sərgisi dünyanın silah bazarında ixrac üçün təklif olunan hərbi sənaye kompleksinin müxtəlif sahələri üzrə müasir müdafiə texnologiyaları, hərbi texnikanın ən son nümunələri ilə tanış olmaq imkanını yaradır. Bu sərgi ən son silah nümunələrinin nümayiş olunması və beynəlxalq hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində yeni müqavilələrin imzalanması üçün də əla platformaya çevrilib.



Bioloji Təbabət

xəstəliyi deyil, xəstəni müalicə edir!

Niyə məhz Bioloji Təbabət ?
Bioloji Təbabət öz müalicə prinsipini xəstə orqanizminin biotənzimləyici imkanlarını səfərbər etməklə, süni-kimyəvi vasitələrdən istifadə etmədən xüsusi üsullar üzərində qurmuşdur.

DİAQNOSTİKA

- ☑ Qaranlıq sahəli mikroskopiya
- ☑ Rentgen
- ☑ USM
- ☑ Rəngli-doppler
- ☑ Endoskopiya
- ☑ EKQ (elektrokardiografiya)
- ☑ Exo-KQ
- ☑ EEQ (elektroensefaloqrafiya)
- ☑ Densitometriya
- ☑ KT (kompüter tomoqramma)
- ☑ Elektromiografiya
- ☑ BRT (biorezonans terapiya)

TERAPİYA

- ☑ Allerqologiya
- ☑ Dermatologiya
- ☑ Endokrinologiya
- ☑ Kardiologiya
- ☑ Nevrologiya
- ☑ Qastroenterologiya
- ☑ Urologiya
- ☑ Andrologiya
- ☑ Oftalmologiya
- ☑ Vertebrologiya

LABORATORİYA

- ☑ Klinik analizlər
- ☑ Biokimyəvi analizlər
- ☑ Hormonların təyini
- ☑ İmmunoloji analizlər
- ☑ Mikrobioloji analizlər
- ☑ Onkomarkerlərin təyini
- ☑ PZR müayinələr
- ☑ Genetik analizlər (AFGEN laboratoriya)

Göycay: M.Muradov küç. 12
(Nizami küç., Mərkəzi Xəstəxana yolu)
Tel: (020) 274 70 80/90 (055) (070) 259 70 90

Sumqayıt: H.Əliyev pr. 10-cu məh.
Kimya-Texnologiya kollecinin qarşısı
Tel: (012)409 10 27 (018)655 03 53 (018) 655 03 23 (050) 340 03 23

Ünvan: Bakı, 3 mkr.,
Pişavari küç., 110 (Cavadxan küç. 24),
Memar Əsəmi metrosunun yaxınlığında

/bioloji.tababat
 (012)/(050) (055)/(070) **430 89 89**

Bu gün Sumqayıt nəinki Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ikinci böyük sənaye mərkəzidir



Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sumqayıt şəhərində səfərdə olmuşdur.

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sumqayıt şəhərinə əsas giriş yolunda - Sühl küçəsində əsaslı təmir və yenidənqürmədən sonra yaradılan şəraitlə tanış olmuşdur.

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev əsaslı təmir olunaraq yenidən qurulan Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının binasında yaradılan şəraitlə, Sumqayıtın Sahil küçəsində yenidənqürmədən sonra görülmə işlərlə tanış olub.

Sonra prezident İlham Əliyev Dənizkənarı bulvarın və şəhər çimərliyinin, Səid Rüstəmov adına

Sumqayıt şəhər 3 saylı Uşaq İn-cəsənət Məktəbinin, Şahmat Məktəbinin, Heydər Əliyev Mərkəzinin yeni binasının açılışlarında iştirak etmişdir.

Heydər Əliyev Mərkəzinin yeni binası ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Mərkəzin iclas zalında şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşmüş, nitq söyləmişdir.

26 sentyabr müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının tarixində növbəti ümumxalq səsverməsi (referendum) günü kimi qalacaq

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanmış ilk Konstitusiyasının qəbul edilməsindən 21 il keçir. Bu müddət ərzində ölkəmiz böyük inkişaf yolları keçib, geniş hüquqi islahatlar aparılıb və bütün bunlar demokratik vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu üçün möhkəm təməl yaradıb. Lakin ölkədə, cəmiyyətdə gedən proseslər zaman-zaman yeni tələblər irəli sürür.

Konstitusiyaya isə elə bir sə-nəddir ki, o, cəmiyyətlə birlikdə inkişaf etməlidir. Bu baxımdan 2002-ci və 2009-cu illərdə Azərbaycan Konstitusiyasına edilmiş dəyişikliklərdən sonrakı dövrdə əldə olunmuş uğurlar bu islahatların təsirli və səmərəli olduğunu sübut edib. Hazırda Azərbaycan öz inkişafının elə bir mərhələsinə daxil olub ki, ölkənin Əsas Qanununa müəyyən əlavələr və dəyişikliklər edilməsi zərurətə çevrilib.

Sentyabrın 26-da ümumxalq səsverməsinə çıxarılan Referendum Aktında Konstitusiyanın 23 maddəsinə dəyişikliklər edilməsi və onun altı yeni maddə ilə təmməllənməsi nəzərdə tutulur.

Əlavələr və dəyişikliklər insan haqlarının və azadlıqların müdafiəsini təmin edən əsasların təkmilləşdirilməsini, effektiv və çevik dövlət idarəçiliyi mexanizminin formalaşmasını, həyata keçirilən iqtisadi islahatların səmərəliliyini və ardıcılığını təmin etmək üçün iqtisadi idarəçilik mexanizminin təkmilləşdirilmə-

sini, qanunverici hakimiyyətin fəaliyyəti ilə bağlı yeni tələblərin müəyyən edilməsini, dövlətin təhlükəsizliyi, cəmiyyətdə sabitlik üçün əlavə təminatlar yaradılmasını nəzərdə tutur. Bütövlükdə dəyişikliklər cəmiyyətin inkişafının müasir mərhələsində onun həyat fəaliyyətinin əsas sahələrini əhatə edir.



Maliyyə Nazirliyi 2017-ci il dövlət büdcəsinin proqnozlarını açıqlayıb

2017-ci il dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 15,955 mlrd. manat, xərclərinin 16,6 mlrd. manat (o cümlədən, mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 15 mlrd. 312 mln. 619 min manat, yerli gəlirləri 642,381 mln. manat, mərkəzləşdirilmiş xərcləri 15 mlrd. 881,730 mln. manat, yerli xərcləri 718,270 mln. manat) məbləğində təsdiq edilməsi proqnozlaşdırılır.

2017-ci ildə dövlət büdcəsinin 645 mln. manatlıq kəsirlə icra olunması nəzərdə tutulub. Dövlət büdcəsi kəsirinin maliyyələşdirilməsi özəlləşdirmədən, daxili və xarici borclandırmadan daxil olmalar, xarici qrantlardan daxilolmalar və 2017-ci ilin 1 yanvar tarixinə dövlət büdcəsinin vahid xəzinə hesabının qalığı hesabına həyata keçiriləcək.



Azərbaycan bazarı "Alstom" şirkəti üçün böyük maraq kəsb edir

Fransanın "Alstom" şirkəti Bakı Metropoliteni tərəfindən vəqon tədarüki ilə bağlı tender keçiriləcəyi təqdirdə həmin tendərdə iştirak etmək niyyətindədir. Bunu Trend-ə Berlinda keçirilən "InnoTrans 2016" sərgisində "Alstom" şirkətinin Yaxın Şərq regionu və Afrika üzrə baş vitse-prezidenti Canluka Erbaççı deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan bazarı "Alstom" şirkəti üçün böyük maraq kəsb edir.

C.Erbaççı əlavə edib: "Ötən il biz Bakı Metropoliteni üçün 3 qatar verməmişik və yaxşı rəylər almışıq. Bakı metro şəbəkəsinin genişlənməsini nəzərə alsaq, deməli qatarlara da



tələbat artacaq. O halda tender keçirilərsə, biz böyük məmnuniyyətlə bu tenderlərdə iştirak etmək niyyətindəyik". Bakı Metropoliteni 1967-ci ildən fəaliyyət göstərir, 25 metro stansiyası var. Bakı Metropoliteninin xətti 36,7 km təşkil edir. Üç hərəkət xətti var.

Kulevi terminalında daha iki rezervuar parkı istifadəyə verilib



SOCAR prezidenti Rəvnəq Abdullayev Gürcüstan səfəri çərçivəsində Kulevi terminalında iki əlavə rezervuar parkının açılış mərasimində iştirak edib.

Trend SOCAR-ın saytına istinadən xəbər verir ki, Gürcüstanın iqtisadiyyat naziri Dimitri Kumsişvili, energetika

naziri İliya Eloşvili və digər rəsmi şəxslər də mərasimdə iştirak edib.

Bildirilib ki, terminalda əlavə parkların tikintisinə 2015-ci ildə başlanılıb. 5 saylı rezervuar parkı ümumi həcmi 60 000 kubmetr olan 6 rezervuardan ibarətdir. Qazoyl, nafta, karbohidrogen qaz kondensatı, dizel yanacağı və aviasiya benzini kimi müxtəlif məhsulların qəbulu, saxlanması və yüklənməsi məqsədilə tikilmiş bu çənrlər Xəzər dənizi bölgəsindən neft məhsullarının ixracı və idxalı üçün nəzərdə tutulub.

Obyektə neft və neft məhsullarının ehtimal olunan yük

dövrüyyəsi il ərzində 1 500 000 metrik tondur. 6 saylı park isə ümumi həcmi 12 000 kubmetr olan 5 rezervuardan ibarətdir: 2 rezervuarın hər birinin həcmi 3 000 kubmetr, 3 rezervuarın hər birinin həcmi isə 2 000 kubmetrdir. Rezervuar parkı maye piroliz qətranı, izopropil spirti və sənaye yağının saxlanması üçün layihələndirilib. Qeyd olunub ki, "Qara Dəniz Terminalı" MMC-nin İnteqrasiya Olunmuş İdarəetmə Sistemi altı aylıq fəaliyyətindən sonra, 2008-ci ildə "Moody International" təşkilatından üç standartın - ISO9001, ISO14001 və OHSAS18001 standartlarının hər biri üzrə sertifikat alıb.

R.Abdullayev daha sonra Gürcüstanın baş naziri Giorgi Kvirikaşvili, energetika naziri

İliya Eloşvili və Acarıstan Muxtar Respublikası hökumətinin sədri Zurab Pataradze ilə birlikdə Gürcüstanda 1 000 000-cu təbii qaz istifadəçisinin şəbəkəyə qoşulması münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak edib. Bu istifadəçisi Acarıstan bölgəsinin Xutsu-bani kəndinin sakini Mamuka Maxaradze olub. "SOCAR Georgia gas" şirkəti bu münasibətlə onu təbrik edib.

Hazırda "SOCAR Georgia Gas" şirkətinin Acarıstanda 66 821 aktiv və potensial müştərisi var, orta və alçaq təzyiqli qaz kəmərlərinin ümumi uzunluğu isə 972,6 kilometrdir. 2017-ci ilin sonuna kimi 360 kilometrlik boru kəmərinin çəkilişi və daha 8 935 abonentin qazlaşdırılması nəzərdə tutulur.

TANAP, STAR neft emalı zavodu və Petkimlə bağlı məsələlər müzakirə olunub

Türkiyədə səfərdə olan SOCAR prezidenti Rəvnəq Abdullayev sentyabrın 27-də qardaş ölkənin enerji və təbii ehtiyatlar naziri Berat Albayrakla görüşüb.

Görüşdə SOCAR-ın Türkiyədə həyata keçirdiyi layihələr - TANAP, STAR neft emalı zavodu və Petkimlə bağlı məsələlər müzakirə olunub.

2008-ci ildə Petkimin alınmasından sonra həyata keçirilməyə başlanan bu layihələrin sürətlə davam etdiyini qeyd edən R.Abdullayev STAR layihəsi üzrə tikinti işlərinin 73 faizinin yerinə yetirildiyini bildirib. O, zavodun qrafikə uyğun tikilərək istismara təhvil verilməsi üçün görülmə tədbirlərdən danışıb, eləcə də Azərbaycan təbii qazının Avropaya nəql edəcək TANAP boru kəmərinin tikintisi üzrə işlərin tam



sürətlə, davamlı şəkildə irəlilədiyini söyləyib.

SOCAR prezidenti Türkiyədəki iqtisadi proseslərin Azərbaycanda yaxından izləndiyini vurğulayıb, bu ölkəyə yatırılmış sərmayələrin Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına etimadının bir sübutu olduğunu bildirib. R.Abdullayev SOCAR-ın

Türkiyəyə yatırdığı investisiyaların uzunmüddətli layihələr olaraq qətiyyətli bir şəkildə davam etdiyini, bütün layihələrin vaxtında və yüksək keyfiyyətlə həyata keçiriləcəyini söyləyib.

Görüşdə iştirak edən "SOCAR Türkiyə" və Petkim İdarə Heyətinin sədri, SOCAR-ın Sərmayələr İdarəsinin rəisi Vaqif Əliyev üçüncü rübdə əldə olunan nailiyyətlərin dördüncü rübdə də davam edəcəyini təsdiqləyib.

Bakıda növbəti beynəlxalq və ən geniş ekoloji aksiya keçirilib



Ölkənin bir sıra nüfuzlu şirkətləri, dövlət qurumları və qeyri-hökumət təşkilatları bir araya gələrək bütün dünyada qeyd olunan Beynəlxalq Sahilyanı Təmizlik Günü çərçivəsində Bilgəh çimərliyində genişmiqyaslı təmizlik aksiyası keçirib.

Artıq 21 ildir ki, dünyanın bir çox ölkəsi hər il sentyabr ayının 15-də Beynəlxalq Sahilyanı Təmizlik Gününi qeyd edir. Sahilyanı Təmizlik Günü Yer kürəsində su

hövzələri sahillərinin tullantılardan təmizlənməsinə yönələn ən irimiqyaslı könüllü hərəkətdir. Bu məqsədlə on minlərlə insan könüllü olaraq yaşadıkları ərazilərin sahillərini tullantılardan təmizləyirlər. Azərbaycan da bu beynəlxalq ekoloji aksiyada artıq 7 ildir iştirak edir.

Buillik aksiya miqyası və tədbirə qoşulanların sayına görə əvvəllərdən daha geniş olub. Belə ki, bu il sözügedən aksiyada 500-dən

artıq insan iştirak edib. Tədbirin təşkilatçıları qismində "Coca-Cola" şirkəti, "PAŞA Bank", "Bakcell" mobil rabitə operatoru, "ASAN School" könüllülük məktəbinin "Yaşıl ASAN" təşəbbüsü, Bakı Nəqliyyat Agentliyi və "Let's Do It Azerbaijan" proqramı (letsdoitworld.org) çıxış edib. Aksiya Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyəti və "Təmiz Şəhər" ASC-nin dəstəyi ilə keçirilib.

"Artıq yeddi il ardıcıl olaraq "Coca-Cola" şirkəti Azərbaycanda "Coastal Cleanup" aksiyasını təşkil edir. Bizim üçün cəmiyyətin ekoloji rifahı hər bir insanın və ümumilikdə bütün cəmiyyətin rifahı kimi vacibdir. Buna görə, Xəzər dənizinin sahilərinə ərazilərini zibil və tullantılardan təmizləmək üçün biz çoxlu sayda insan cəlb etməyə çalışdıq ki, onlar da böyük maraqla və məmnuniyyətlə aksiyaya qoşulsunlar. Yağmurlu və küləkli hava şəraitinə baxmayaraq, "Coca-Cola" şirkəti öz dostları, onların ailələri ilə və könüllülərlə birgə aksiya çərçivəsində sahilərinə özünü 5 tona yaxın tullantılardan təmizləyə bilib. Sözügedən tədbir artıq bayrama çevrilib və onun sayəsində təbiət təmizlənir. Ümid edirik ki, gələ-

cəkdə analoji aksiyaların keçirilməsinə ehtiyac qalmayacaq, belə ki, çimərliklər təmiz olaraq qorunub saxlanacaq", - deyərək "Coca-Cola" şirkətinin Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə kommunikasiya meneceri Elşad Fərzəliyev qeyd edib.

"Artıq bir neçə ildir ki, "Bakcell" şirkəti böyük həvəslə Sahilyanı Təmizlik aksiyasında iştirak edir. Korporativ sosial məsuliyyətli şirkət olaraq "Bakcell" bu hərəkətdə qoşulan ilk mobil rabitə operatoru kimi ölkədə ekoloji maarifçilik, ətraf mühitin təmizliyi və planetimizin sağlamlığına öz töhfəsini vermiş olur. Bu illər ərzində biz gənclər arasında tədbirə marağın artdığını müşahidə edirik. Hər il daha çox gənc könüllü bizə qoşulur. İstəyirik ki, bütün sosial və ekoloji sahələrdə könüllülük etmək istəyən insanların sayı arınsın. Eyni zamanda, insanlar ətraf mühitə daha diqqətlə yanaşsın, onun təmiz saxlamağa çalışsın. "Bakcell" şirkəti böyük məmnuniyyətlə gələcəkdə də analoji aksiyalarda iştirak edəcək", - deyərək "Bakcell" şirkətinin Korporativ kommunikasiya bölməsinin rəhbəri Süheyra Cəfərova bildirib.

"Ötən il ASAN könüllüləri tərəfindən irəli sürülmüş "Yaşıl ASAN"

təşəbbüsü çərçivəsində təşkil olunan Novxanı sahilərinin təmizlik aksiyasında ilk olaraq 300 nəfər ASAN könüllüsü iştirak edib. Lakin buillik aksiyada biz ötan ildənkindən fərqli olaraq təşkilatçılar sırasında olduq və 350-dən çox könüllümlə Bilgəh sahilərinə ərazisini məişət tullantılarından təmizlədik. Bu aksiya ilə "ASAN School" könüllülük məktəbinin "Yaşıl ASAN" təşəbbüsü olaraq bütün cəmiyyətdə "Ətrafımızı təmiz saxlayaq" mesajı verdik. Düşünürəm ki, aksiyada iştirak etmiş yüzlərlə gənc bu təşəbbüslə həm sosial mesaj verdilər, həm də sosial məsuliyyətini dərk etmiş oldular. Ekoloji təmizlik də ətrafımızdan başlayır, təbiəti qorumaq üçün ilk növbədə ətrafımızı təmiz saxlamalıyıq. Ona görə, hər kəsi təbiəti qorumağa səsləyirəm", - deyərək "ASAN School" könüllülük məktəbinin rəhbəri Cahangir Hacıyev bildirib.

"Topla, təmizlə, fərqi gör!" şüarı altında Bilgəh çimərliyində keçirilən aksiya çərçivəsində təxminən 5 tona yaxın tullantı yığılaraq Bala-xanı poliqonuna göndərilib. Hər il çimərlik mövsümünün sonunda gənclərin, şirkət əməkdaşlarının, onların ailə üzvlərinin iştirakı ilə

keçirilən sahilərinin təmizlik aksiyası ölkədə ekoloji durumun yaxşılaşdırılması, əhalinin məarifləndirilməsi və ətraf mühitə məsuliyyətli yanaşma prinsiplərini təbliğ edir. Bütün aksiya iştirakçıları təşkilatçılar tərəfindən nəqliyyat, idman köynəkləri, sərinləşdirici içkilər və qida, həmçinin təmizlik üçün lazımı ləvazimatlarla təmin olunmuşdur.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda son 7 il ərzində keçirilən analoji birgünlük aksiya çərçivəsində Xəzər dənizinin çimərliklərinin 33 hektara yaxın ərazisi 21 ton məişət tullantısından təmizlənilib. Təmizlənmə ərazilərdən toplanan tullantılar qeyd olunan "Ocean Conservancy" beynəlxalq təşkilatına göndərilir. Həmin məlumatlar isə öz növbəsində dünya su hövzələrinin təmizlənməsi haqqında ölkələr üzrə beynəlxalq hesabatlarda əks olunur.

Xatırladaq ki, buillik aksiyaya qoşulanlar sırasında "Green Baku" ekoloji gənclər birliyi, "BİR" tələbə-könüllü proqramı, Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası, Milli Olimpiya Komitəsi, AFFA, ADA Universiteti, "Youth Inc." gənclərin sahibkarlıq proqramı və "Hard Rock Cafe" yer alıb.

Borclu vergi ödəyicilərinin əmlakı siyahıya alınıb

Vergilər Nazirliyi yanında Bakı Vergilər Departamenti tərəfindən paytaxtın müxtəlif rayonlarında fəaliyyət göstərən bir sıra borclu vergi ödəyicilərində əmlakın siyahıya alınması tədbirləri keçirilib. Nizami rayonu, B.Çobanzadə küçəsi, məhəllə 2403 ünvanında yerləşən "Emin-N" MMC-yə məxsus "Golden ring" şadlıq sarayının fəaliyyəti araşdırılarkən, onun 92 min 991 manat vergi borcunun olduğu müəyyən edilib. Vergi ödəyicisinin borcun ödənilməsi barədə bildiriş göndərsə də, borc qanunvericilikdə nəzərdə tutulan müddətdə ödənilmədiyindən, Vergi Məcəlləsinin 89-cu maddəsinə əsasən, vergi

borcunun ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə əmlakın siyahıya alınması haqqında qərar çıxarılıb və obyektə 38900 manat məbləğində mebel və məişət avadanlıqları müvafiq qaydada siyahıya alınıb. Sabunçu rayonu, Bakıxanov qəsəbəsi, S.Mehmandarov küçəsi, ev 5A ünvanında yerləşən fiziki şəxs Quliyev Rüşət Faiq oğluna məxsus "Xoşbəxtlik" şadlıq evinin də 58344 manat vergi borcunun ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə əmlakın siyahıya alınması haqqında qərar çıxarılıb və obyektə 24250 manat dəyərində mebel və məişət avadanlıqları siyahıya alınıb.

Vergi inzibətçiliyi - təyinat üzrə əmələtmə mövzusunda seminar

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) təşəbbüsü ilə Mərcanistan Respublikasının paytaxtı Bəşeyr şəhərində təşkil edilmiş seminarda kiçik və orta müəssisələrin vergi əmələtməsi səviyyəsini yüksəltmək məqsədilə vergi administrasiyaları tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin, habelə vergi

ödəyicilərinin və vergi orqanlarının bu məsələyə müxtəlif yanaşmalarının təhlilinə dair mühazirələr dinlənilmişdir. 10 ölkədən 17 nümayəndənin iştirak etdiyi seminarlarda iştirakçı ölkələrin vergi administrasiyalarının vergi əmələtməsi sahəsində üzləşdiyi problemlər və həmin problemlərin həlli məqsədilə görülən işlər barədə fikir

mübadiləsi aparılmış, OECD mütəxəssisləri tərəfindən kiçik və orta müəssisələrin könüllü vergi əmələtməsinə dair tədbirlər barədə təqdimatlar olmuşdur. Tədbirdə Azərbaycanı Vergilər Nazirliyinin Vergi ödəyicilərinə xidmət Baş İdarəsinin əməkdaşı Aynur Məmmədrzayeva təmsil etmişdir.

Palatadan yeni qərarlar

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) Direktorlar Şurasının 23 sentyabr 2016-cı il tarixli qərarına əsasən, "Qarant Sığorta" ASC-nin sığorta fəaliyyətinə verilmiş lisenziyası sığortaçının müraciətinə əsasən ləğv edilmişdir.

Belə ki, "Qarant Sığorta" ASC-nin səhmdarlarının ümumi yığıncağı tərəfindən 25 dekabr 2015-ci il tarixində sığortaçının könüllü ləğv edilməsinə dair qəbul edilmiş qərarla bağlı Palataya müraciət daxil olmuşdur.

Palata "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 107.1.1-ci maddəsinə və Palatanın Nizamnaməsinin 5.3.20-ci bəndini rəhbər tutaraq "Qarant Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sığorta fəaliyyəti üzünə verilmiş 23 iyul 2013-cü il tarixli 000950 nömrəli, 955 qeydiyyat nömrəli lisenziyasının ləğv edilməsi barədə qərar qəbul etmişdir.

Qeyd edək ki, Qarant sığorta ASC könüllü ləğv olunma prosesində olduğundan şirkətin istehlakçılar qarşısında öhdəliklərinin icra olunmasını təmin etmək məqsədilə sığorta müqavilələrinin (portfelini) qanunvericilik çərçivəsində "Paşa Sığorta" ASC-yə ötürmüşdür.

Bundan əlavə, Direktorlar Şurasının qərarı ilə "Qala Sığorta" ASC-yə "Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası" növü üzrə fəaliyyətin aparılmasına dair icazə verilmişdir. Belə ki, 15 avqust 2016-cı il tarixində Palataya "Qala Sığorta" ASC tərəfindən Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda Tərtər nümayəndəliyinin açılması, həmçinin sığortaçının məcmu



kapitalının məbləği onun tələb olunan kapitalının məbləğinə çatdırılması ilə bağlı sənədlər təqdim olunmuşdur.

Palata cari ilin yanvar-avqust ayları üzrə "Qala Sığorta" ASC tərəfindən ümumilikdə 3,730,528 AZN sığorta haqqı toplanmasını, eyni zamanda, şirkətin yığımlarının 50%-dən çoxunun icbari sığorta növləri üzrə əldə edildiyini nəzərə alaraq sözügedən şirkətə "Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası" növü üzrə fəaliyyətin aparılmasına dair icazənin verilməsini qərara almışdır.

MBNP-nin Direktorlar Şurasının digər qərarına əsasən isə, Mirzəyev Bəhlül Vüqar oğluna sığorta brokeri fəaliyyətinə lisenziya verilmişdir.

Lisenziya yuxarıda qeyd olunan şəxs tərəfindən sığorta brokeri fəaliyyətinə lisenziyasının alınması ilə bağlı Palataya daxil olmuş müraciətə əsasən, həmçinin Qanunvericilikdə nəzərdə tutulan bütün zəruri sənədlərin təqdim edilməsini nəzərə alaraq verilmişdir.

Vergilər naziri Füzulidə vətəndaşları qəbul edib



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların qarşılaşdığı problemlərin həllinə kömək göstərirlər.

Sentyabrın 23-də vergilər naziri Fazil Məmmədov Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində Füzuli, Ağcabədi, Beyləqan və Xocavənd rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Vergi Məcəlləsinə edilmiş son dəyişikliklər, vergilərin hesablanması, ödənilməsi, əmək müqavilələrinin bağlanması, vergi borcları, vergi nəzarəti tədbirləri sahəsində sahibkarların

qarşılaşdığı problemlər, əmək haqqı fondundan ödənilən icbari ödənişlər, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər, vergi orqanlarına işə qəbul, yerli (bələdiyyə) vergilərin toplanması prosesində rast gəlinən müxtəlif çətinliklər və digər məsələlərə bağlı vətəndaşların müraciətlərinə baxılıb.

Qəbul zamanı qaldırılan problemlərin əksəriyyəti yerində həll olunub, müraciətlərin bir qismi nəzarətə götürülüb, digərlərinin araşdırılması və lazımı tədbirlərin görülməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib. Qəbula gələn vətəndaşlar onlar üçün yaradılmış bu imkandan razılıqlarını bildiriblər.

"Başlıca məsələ məzənnə deyil"

Tədiyyə balansında kəsinin olması olduqca böyük gərginlik yaradır.

Bunu Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov deyib. Bu ilin 6 ayında ölkədə tədiyyə balansında 6 mlrd. manatlıq kəsinin olduğunu deyən E.Rüstəmov qeyd edib ki, bu, İdarəsinin əməkdaşı Aynur Məmmədrzayeva təmsil etmişdir.

"İlin sonuna da tədiyyə balansını əlaqəli proqnozlarımız mənfidir. Biz buna təsir göstərən amilləri idarə etməyə çalışmalıyıq. Məzənnənin idarə olunması tədiyyə balansında mənfəi saldonu yaradan tələblə təklif arasında olan prosesləri idarə etmək deməkdir. Bu idarəetmədə həm Mərkəzi Bankın, həm də digər qurumların üzünə çox mühüm vəzifə düşür".

"Manatın kəskin devalvasiyası gözlənilmir" Elman Rüstəmov bildirib ki, "Həm qlobal, həm də daxili amillər manatın məzənnəsinə təsir edir".

Onun sözlərinə görə, cari ilin 9 ayı ərzində manatın məzənnəsi ilin əvvəli ilə müqayisədə 5% korreksiyaya uğrayıb: "Məzənnə ilə bağlı hər hansı proqnoz vermək çətinidir. Manatın məzənnəsi faktiki olaraq idarə olunan

üzən məzənnə rejimi əsasında formalaşır. Bir sıra amillər onun formalaşmasına təsir edir. Xüsusilə neftin qiyməti, tədiyyə balansının vəziyyəti və s. amilləri qeyd etmək istədim. Müəyyən dövr ərzində manatın məzənnəsinə təzyiqlik güclənmişdir. Lakin biz Maliyyə Sabitliyi Şurası çərçivəsində manatın dayanıqlığını təmin etmək üçün zəruri addım atırıq".

"Bu gün başlıca məsələ məzənnə deyil"

Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri qeyd edib ki, bu gün başlıca məsələ məzənnə yox, məzənnə-inflyasiya cütüldür.

"Dünyada da biz gördük ki, avro-dollar məzənnəsində 30%-lik fərq yarandı, sonradan kurs sabitləşdi. Bu və ya digər dövlətdə qiymətlər sabit qalır, heç kim həyəcən təbii çalmır. Bizim başlıca məqsədimiz ikerəqəmli inflyasiyanı aşağı salmaqdır. Yəni, məqsəd həm əhali, həm biznes, həm də dövlət üçün inflyasiyanı məqbul səviyyəyə düşürməkdir. Bütün Mərkəzi Bankların qayğısı birrəqəmli aşağı inflyasiyaya nail olmaqdır. Yuxarı inflyasiya və devalvasiya iqtisadiyyatın bütün subyektləri üçün zərərli, - deyər o bildirib.



Ölkədə inflyasiyanın 11% səviyyəsində olduğunu deyən E.Rüstəmov bildirib ki, hazırda inflyasiya ilə bağlı proqnoz vermək çox çətin, "Biz 9 ayın nəticələrini gözləyirik. Inflyasiya proqnozu kurs-məzənnə dayanıqlığından asılı olacaq. Bu isə bütövlükdə makroiqtisadiyyatın bütün istiqamətlərinin müvafiqliyindən asılıdır. Amma biz nikbinik. Situasiyanın gərginliyinə baxmayaraq, gördüyünüz kimi situasiyanı idarə edirik. Bazarda müəyyən gərginlik var idi. Valyuta qıtlığı və digər gərginlikləri biz aradan götürdük. Amma qarşımızda daha fundamental sabitliyə nail olmaq məqsədi var".

"Azərbaycanın valyuta hərəcatı kifayət qədər valyuta çıxarılır"

Bunu da Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov deyib. Onun sözlərinə görə, valyuta hərəcatına çıxarılan vəsait tələbatı iki dəfə üstələyir.

"Bilirsiniz ki, sonuncu hərəcə valyutaya tələbat təklifin yarisından da aşağı idi. Bu onu göstərir ki, dövlət tərəfindən valyuta bazasına lazım olan məbləğdə valyuta verilir. Hər hansı kəskin devalvasiya haqqında şəyib, məzənnənin kəskin korreksiyası haqqında şeylərin hamısı əsassızdır", - deyər E.Rüstəmov vurğulayıb.

SOCAR istiqrazları bu şirkət vasitəsilə geri alacaq



Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) Bakı Fond Birjasında (BFB) üzv olan "PSG Kapital İnvestisiya Şirkəti" QSC vasitəsi ilə "SOCAR istiqrazları" (ISIN: AZ2001019895) üzrə təkrar bazarada gündəlik olaraq alışı və satışı öhdəliyi götürmüşdür. Bu barədə Bakı Fond Birjasından bildirilib.

İnvestorlar tərəfindən təkrar bazarada satışa çıxarılan istiqrazlar tam həcmdə BFB-nin ticarət rəqlamentinə uyğun olaraq birja üzvünün təqdim etdiyi kotirovkalar vasitəsi ilə SOCAR tərəfindən təmin olunacaqdır.

Bu o deməkdir ki, istiqraz sahibləri ödəniş müddətinin sonuna qədər (5 il) gözləməyə məcbur deyildirlər, hər an istiqrazlarını BFB-də geri satıb, yatırılma vəsaitlərini götürə bilərlər.

Eyni zamanda, istiqrazlar üzər market-meyker qismində çıxış edən "PSG Kapital İnvestisiya Şirkəti" QSC tərəfindən BFB-də gündəlik olaraq maksimal 5%-lik qiymət

dəhlizi (alış və satış qiymətləri arasındakı fərq) ilə alış və satış qiymətləri (kotirovkaları) təqdim ediləcəkdir. Təqdim olunan kotirovka qiymətlərinin istiqrazların nominal qiymətindən aşağı olmayacağına emittent təminat vermişdir.

Mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq, geri satma öhdəliklərinin icrasına istiqrazların ilkin yerləşdirilməsindən sonra başlanacaqdır.

Market-meyker kotirovkaları Bakı Fond Birjasının elektron ticarət sistemində gündəlik olaraq saat 10:00-dan etibarən təqdim ediləcək və həmçinin BFB-nin veb-səhifəsində dərc olunacaqdır.

200 milyonluq layihələr investisiya təşviqi sənədini gözləyir



İnvestisiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi məqsədi ilə

investisiya təşviqi mexanizmi yaradılıb və qısa müddətdə ümumi dəyəri təxminən yarım milyard manat olan 58 layihəyə investisiya təşviqi sənədi verilib. Bunu iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bildirib.

"Qeyd olunan layihələr çərçivəsində 4000-dən çox yeni iş yerləri açılacaq. Hazırda investisiya təşviqi sənədinin alınması məqsədilə təqdim olunmuş ümumi dəyəri 200 milyon manatdan çox olan investisiya layihələrinin qiymətləndirilməsi aparılır. Bununla yanaşı, istehsalı stimullaşdırmaq məqsədilə yerli istehsalçılar tərəfindən təklif edilən mal və xidmətlərə xarici istehsalçılarla müqayisədə 20 faiz qiymət güzəşti tətbiq edilib".

Qazmadan sonra horizontal quyu istismara verilib



27 nömrəli horizontal quyu qazmadan sonra istismara verilib.

Trend-in SOCAR-a istinadən verdiyi məlumata görə, "Azneft" İstehsalat Birliyinin "Abşeronneft" Neft və Qazçıxarma İdarəsinin sifarişi ilə SOCAR-AQS tərəfindən Qirməki Lay Dəstəsinə qazılmış quyu dalma nasosu üsulu ilə məhsul verib, 761-678 metr intervaldan sutkalıq 17 ton neft hasilatı ilə istismar fonduna qəbul edilib.

Qeyd edək ki, horizontal qazma üsulu müasir texnika və texnologiyalardan istifadə ediləklə, süzgeçlərin buraxılması hesabına məhsuldarlığı artırır və hasilatın sabit saxlanılmasına zəmin yaradır.

Humanitar forumlar müxtəlif ölkədən olan insanlara bir-birini başa düşmək imkanı verir

Humanitar forumların keçirilməsi baxışları fərqli olan müxtəlif ölkədən olan insanlara, konfessiya nümayəndələrinə bir-birini eşitmək və başa düşmək imkanı verir.

Bunu jurnalistlərə V Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun işində iştirak edən Rusiyanın keçmiş mədəniyyət naziri Mixail Şvidkoy deyib.

Onun sözlərinə görə, humanitar forumların keçirilməsi müxtəlif tərəfləri dialoqa çağırır. M.Şvidkoy qeyd edib ki, hazırda bütün münəcişələr və müharibələr insanların beynlərində yaranır: "Məhz buna görə də humanitar forumlar olduqca vacibdir".

Dekabrın 1-dən etibarən Azərbaycanda rəqəmli TV yayımına keçilir

Azərbaycan Respublikası ərazisində yerüstü yayımlanan TV proqramlarının analog TV qəbulediciləri ilə izlənilməsi üçün DVB-T standartına uyğun olan dekoderlərin ("Set-Top-Box"-ların) istifadəsi ilə bağlı mərifətləndirmə tədbirlərinin aparılması, tele-radio yayımçılıqlarına və digər müvafiq qurumlara, eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən sahibkarlara DVB-T standartına uyğun olan dekoderlərin ("Set-Top-Box"-larını)

satışının təşkilinin təmin edilməsi tövsiyə edilir. MTRS vətəndaşlara müraciət edərək bildirir ki, Azərbaycan Respublikası Milli Televiziya və Radio Şurasının

2016-cı il tarixli 27 sentyabr tarixli müvafiq qərarına uyğun olaraq, 2016-cı il noyabrın 1-dən Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında analog TV yayımı dayandırılacaq.

Növbəti mərhələdə - 2016-cı il dekabrın 1-dən digər bölgələrdə də analog TV yayımının dayandırılması həyata keçiriləcək. Televiziya tənəccilərinin mövcud analog TV qəbulediciləri vasitəsilə rəqəmli TV yayımının izlənməsi üçün tələb olunan zəruri avadanlıq - dekoderlərin ("Set-Top-Box"-ların) əldə olunması xahiş olunur.



Завершается строительство железнодорожного проекта БТК



Строительство железнодорожного проекта Баку-Тбилиси-Карс подходит к концу, сказал губернатор Карса Рахми Доган.

Он также отметил, что к концу этого года ожидается тестовая обкатка железной

дороги.

Железная дорога Баку-Тбилиси-Карс строится на основе азербайджано-грузино-турецкого межгосударственного соглашения. Ее ввод в эксплуатацию запланирован до конца 2016 года.

Пиковая пропускная спо-

собность коридора составит 17 миллионов тонн грузов в год. На начальном этапе этот показатель будет находиться на уровне одного миллиона пассажиров и 6,5 миллиона тонн грузов.

Азербайджан для строительства грузинского участка выделил кредит на сумму 775 миллионов долларов. Финансирование данного проекта Госнефтефондом осуществляется согласно Указу Президента Азербайджана "О претворении в жизнь мероприятий по проекту Баку-Тбилиси-Карс" от 21 февраля 2007 года.

Пиковая пропускная способность коридора составит 17 миллионов тонн грузов в год. На начальном этапе этот показатель будет находиться на уровне одного миллиона пассажиров и 6,5 миллиона тонн грузов.

SOCAR проложит в Грузии новый газопровод

Азербайджанская госкомпания SOCAR намерена до конца 2017 года проложить в Грузии 360-километровый трубопровод, что позволит газифицировать еще почти девять тысяч абонентов в этой стране, говорится в сообщении SOCAR, размещенном на ее сайте в среду.

Президент SOCAR Ровнаг Абдуллаев, посол Азербайджана в Грузии Азер Гусейн, премьер-министр Грузии Георгий Квирикшвили, министр энергетики Илья Елошвили и председатель правительства Аджарской автономной респуб-



лики Зураб Патарадзе приняли участие в церемонии подключения к газопроводной сети мил-

лионного абонента, которым стал житель села Хушубани в Аджарии Мамука Махарадзе.

"В настоящее время компания SOCAR Georgia Gas в Аджарии имеет базу в 66 821 активных и потенциальных клиентов. Общая протяженность газопроводов со средним и низким давлением составляет 972,6 километров. До конца 2017 года года планируется прокладка 360-километрового газопровода, и газификация еще 8 935 абонентов", - говорится в сообщении.

SOCAR через компанию SOCAR Georgia Gas управляет газораспределительными сетями в различных регионах Грузии.

Объявлен победитель тендера в рамках железнодорожного проекта ВБ в Азербайджане

Всемирный банк (ВБ) привлек компании AQS Group, BSI и Ассоциацию бухгалтеров и профессионалов риска для

обзора и оценки программы инфраструктурного технического обслуживания ЗАО «Азербайджанские железные дороги».

Как говорится в сообщении ВБ, контракт, подписанный в августе, будет действовать в течение года.

Стоимость контракта составляет немногим более 800 тысяч долларов.

Компании стали победителями тендера, объявленного ВБ и "Азербайджанскими железными дорогами" в рамках проекта "Поддержка железнодорожного транспорта и торговли в Азербайджане".

Консультационные услуги включают в себя обзор и оценку программы технического обслуживания инфраструктуры и инвестиционной практики ЗАО, а также подготовку всестороннего обзора вместе с соответствующими рекомендациями.

Проект ВБ поддерживает реализацию программы развития азербайджанских железных дорог, направленной на улучшение железнодорожных услуг в стране, развитие торговли и привлечение транзитных



грузов между Европой и Центральной Азией.

Первоначальный объем финансирования ВБ в рамках этого проекта составлял 450 миллионов долларов при общей его стоимости в 795 миллионов долларов. В июне 2013 года Совет директоров ВБ одобрил выделение дополнительного финансирования в размере 220 миллионов долларов, которое будет направлено на модернизацию системы СЦБ (сигнализации, централизации и блокировки) для коридора «Восток-Запад» на участке от Баку до границы с Грузией.

Магистральные сети госпровайдеров Азербайджана будут модернизированы

Разработан план модернизации сетей государственных интернет-провайдеров Азербайджана, сказал Trend источник на телекоммуникационном рынке страны.

По словам собеседника агентства, модернизация затронет магистральные сети MPLS и DWDM, пропускная способность которых будет увеличена.

Проект предусматривает расширение сетей с учетом охвата отдаленных населенных пунктов, поэтапный перевод телекоммуникационных узлов госоператоров связи на сети нового поколения, прокладку альтернативных оптических линий и строительство высокоскоростных IP-магистралей.

В соответствии с поставленными

целями в ближайшие три года, как сказал ранее источник, все населенные пункты города Баку, будут полностью охвачены оптическим доступом к глобальной сети. Параллельно будут вестись работы по расширению охвата широкополосным интернетом населенных пунктов расположенных за пределами столицы.

В МИРЕ

Цена сигареты

Ученые и медики ищут способ победить курение и алкоголизм

Вредные привычки, такие как курение и употребление спиртного, ежегодно наносят многомиллиардный ущерб экономике всего мира, включая Россию. Борьба с этим запретом бесполезна, но по возможности ограничивать — необходимо. Как же можно противостоять табачно-алкогольному змию???

Акцизная война

За последние десять лет России удалось добиться значительных успехов в снижении общей смертности населения: она снизилась на 17 процентов. Вместе с тем основные неинфекционные заболевания остаются причиной почти 70 процентов смертей и существенным бременем для экономики страны, констатировали участники международной конференции «Управление факторами риска: научное обоснование и регуляторные решения», состоявшейся в Москве 16 сентября.

Одним из способов регулирования потребления табака и алкоголя являются акцизы на них. Появился этот вид сборов очень давно, еще в древней Греции, и отнюдь не для сохранения здоровья граждан, а для пополнения государственной казны, отметил директор Научно-исследовательского финансового института Минфина России Владимир Назаров. Однако сегодня это

мощный инструмент, который помогает если не отбить полностью желание покурить и выпить, то существенно ограничить его. По словам Назарова, 10-процентное увеличение акцизов на сигареты снижает их потребление в разных странах от двух до восьми процентов.

Наиболее распространенные неинфекционные заболевания связаны с четырьмя факторами риска: нездоровым режимом питания, низким уровнем физической активности, а также чрезмерным употреблением табака и алкоголя. Последние два ежегодно наносят многомиллиардный ущерб экономике разных стран. В частности, в России общая величина экономического бремени алкоголизма составляет почти два процента внутреннего валового продукта (ВВП), активные курильщики отнимают еще 7 процентов.

«Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ) рекомендовала увеличивать акцизы на табак с опережением темпов инфляции. Но важно отметить, что страны сильно зависят друг от друга, поэтому политику по изменению акцизов должны проводить синхронизированно. Это особенно важно для США и Канады, европейских стран, России и других членов Таможенного союза. Если сильно по-

высить акцизы на табак, например, в Канаде, люди будут покупать сигареты в Соединенных Штатах — особенно население, живущее вдоль границы. То же самое будет происходить в Европе и странах ТС», — пояснил Назаров.

Специалисты сходятся в том, что прямой запрет употребления алкоголя и табака не приносит желаемых результатов: одни не захотят отказаться от вредных привычек, другие — не смогут из-за сильной зависимости. Поэтому во многих странах принята так называемая «концепция снижения вреда» — замена вредных продуктов менее вредными аналогами.

Технологии — против курения

Для снижения потребления табака применяется еще один подход: замещение его электронными сигаретами. По мнению исполнительного директора британской компании Counterfactual Consulting Клайва Бейтса, популяризация электронных сигарет — хорошая медицинская стратегия в борьбе с курением. «В России очень много курящих мужчин — 51 процент. Если говорить об общем числе курильщиков — процент ниже, благодаря тому что женщины курят значительно меньше. Но даже несмотря на это процент курящих людей очень высок. И это большая проблема, — заметил Бейтс. — Курильщики со стажем можно предупредить, что они, вероятно, умрут от этой вредной привычки. Шесть миллионов смертей в год в мире происходит от болезней, связанных с курением».

Он отметил, что люди курят ради никотина, но вред организму наносят смолы, образующиеся при горении. Таким образом, курильщики убивают не никотин, а табачный дым. И сейчас уже есть новые технологии, которые помогают получить никотин без горения. Бейтс подчеркнул, что число случаев использования электронных сигарет теми, кто никогда не курил, незначительно. При этом при употреблении электронных сигарет



происходит 95-процентное снижение риска онкологии, сердечно-сосудистых заболеваний и болезней дыхательных путей в сравнении с обычными сигаретами.

Таким образом, чтобы вытеснить сигареты с рынка, можно стимулировать покупку альтернативных продуктов. Однако не все страны восприняли новинку благосклонно: в 23 государствах электронные сигареты запрещены, а классические табачные изделия, вызывающие тяжелые заболевания, свободно продаются. Глава Counterfactual Consulting уверен, что для электронных сигарет необходимо упрощенное регулирование, гарантирующее безопасность устройств и чистоту ингредиентов жидкостей, защиту контейнеров от вскрытия, соблюдение правил электробезопасности и возможность рекламировать эту продукцию.

Эксперт добавил, что регулирование должно не препятствовать инновациям, а поощрять их. В частности, по его мнению, решение о возможности курения электронных сигарет (вейпинге) в помещении должен принимать владелец кафе или бара, а не правительство или президент. Последним нужно лишь создать общие правила потребления таких продуктов. Бейтс отмечает, что потребление электронных сигарет быстро растет, и в конце концов они вытеснят классические табачные изделия.

Предмет для дискуссий

Замдиректора Института биохимической физики имени Эмануэля РАН Алексей Трофимов обращает внимание на то, что электронные сигареты — относительно новый

продукт на рынке, поэтому к ним еще не выработано однозначное отношение, в том числе в медицинском сообществе.

Ситуация осложняется тем, что большинство данных по электронным сигаретам получено по итогам исследования изделий первого и второго поколения, добавляет эксперт. Но сейчас на рынке уже представлены совершенно новые электронные сигареты — со средствами аэрации, термоконтроля и прочее. Таким образом, медицинское сообщество и регуляторы опираются на отчасти устаревшие данные.

Эксперт добавляет, что в среднесрочной перспективе использование электронных сигарет помогает бросить курить, особенно важно преодолеть эту привычку людям с тяжелыми легочными заболеваниями. Но мы пока не знаем точно, какие последствия будут в долгосрочной перспективе.

В преддверии седьмой сессии Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, которая планируется 7-8 ноября 2016 года в Нью-Дели (Индия), на сайте организации опубликованы документы, отражающие политику в отношении электронных сигарет. «Если большинство курильщиков, не способных или не желающих бросить курить, незамедлительно перейдут на использование альтернативных источников доставки никотина с пониженным риском, а в конечном итоге прекратят пользоваться и ими, это стало бы значительным достижением в области защиты общественного здоровья. Однако это возможно лишь в том случае, если число несовершеннолетних и неку-

рящих людей, начинающих потреблять такие продукты, будет ниже, чем число тех, кто решает начать курить обычные сигареты, и в конечном итоге снизится до нуля», — говорится в документе.

Смогут ли так называемые электронные средства доставки никотина (ЭСДН) выполнить такую задачу — пока остается темой дискуссии.

Кнотом или пряником

Ежегодно от неинфекционных заболеваний в мире умирает около 38 миллионов человек, свидетельствуют данные ВОЗ. Из них более 17 миллионов — от сердечно-сосудистых заболеваний, еще более 13 миллионов — от онкологии, респираторных болезней и диабета.

Государство может влиять на уровень потребления алкоголя, табака и других небезопасных продуктов с помощью налоговой политики и регулирования — акцизов, ограничения рекламы, введения специальных требований к их упаковке и маркировке. Однако эти меры нужно применять с учетом возможных последствий экономического и социального характера, говорят эксперты. Это касается не только ограничения потребления алкоголя и табака, но и других потенциально опасных продуктов — например, сахара. Есть единичные примеры стран (Франция и Мексика), где акцизы введены и на этот продукт. Пыталась ввести акцизы на сахар Дания, но вынуждена была отказаться от этой практики — ожидаемого эффекта не последовало.

Размеры акцизов на «вредные» продукты — разные в разных странах. Однако результаты зарубежных исследований показывают, что существенных изменений пищевого поведения потребителей указанными мерами добиться не удалось. Единственным достоверным результатом оказалось дальнейшее обнищание малообеспеченных потребителей, констатирует Роза Ягудина, директор Центра экономической оценки и моделирования факторов риска Национального НИИ общественного здоровья имени Семашко. В целом эксперты сходятся в том, что бороться с вредными привычками на данном этапе проще пряником, чем кнотом.

По материалам www.lenta.ru



İNNOVASIYA

İqtisadiyyatımızın innovasiya iqtisadiyyatına istiqamətləndiyi bir şəraitdə əhalinin innovasiya fəallığının yüksəldilməsi ən vacib problemlərdən biridir. Etiraf edək ki, xalq təsərrüfatının əksər sahələrində çalışan işçilərin innovasiya fəallığı aşağıdır. İnnovasiya fəallığının yüksəldilməsi üzrə ölkəmizdə tədqiqatların aparılmamasını və milli dilimdə yazılı materialların qıtlığını nəzərə alaraq professor Albert Tağıyevin bu yaxınlarda işıq üzü görmüş "İnnovasiya" kitabından (9-cu broşura) silsilə məqalələri oxucuların nəzərinə çatdırırıq.



(əvvəlki ötən saylarımızda)

Fransa tədqiqatçısı M.Korzye göstərir ki, dünya hazırda "xüsusi postsənaye" dövrünü yaşayır. Onun fikrinə görə, bu inqilabın əsl mahiyyəti bütün sferalarda, ilk növbədə istehsalda prioritet əhəmiyyət kəsb edən insan amilinin irəli çəkilməsindən ibarətdir. Bu o deməkdir ki, istehsal daha ləqəy kətlənin maneəvə etmə və manipulyasiya olunma fəaliyyət forması deyildir. İstehsal yüksək dərəcədə mənavi əsaslara, deməli şəxsiyyətə söykənir. Bu tədqiqatçı belə hesab edir ki, material resurslarından istifadə imkanları insanların təşəbbüskarlıq qabiliyyətinə nisbətən özünün əhəmiyyətini itirmiş olur. Səriştəlik, işi bilmək, təşəbbüskarlıq, yeniliyi hiss etmək, əməkdaşlıq qabiliyyəti, M.Korzyenin fikrinə görə, müasir müəssisənin işçisinin şəxsi keyfiyyətlərini müəyyən edir.

Müasir rəqabət bazarında M.Korzye hesab edir ki, ilk növbədə resurs və material dəyərləri uğrunda deyil, yenilikçilik qabiliyyətinə, hərtərəfli yeniləşməyə görə mübarizə gedir. Yenilikçilik qabiliyyəti daha rəşional təşkilətmə qabiliyyətdən vacibdir. Kütləvi istehsal və istehlak əsaslanan sənaye cəmiyyətinə rəşionallaşdırma məntiqi hakim olduğundan insana istehsalın azad və avtonom fəaliyyətdə olan şəxsi kimi baxmaq mümkündür deyildir. Müasir istehsal işə yaradıcılığa əsaslandıqından rəşionallıq və hesabətlik özünün həlledici əhəmiyyətini itirir. Ön plana şəxsi və mənavi resursların cəmləşdirilməsi məsələsi çıxmış olur. Bununla fransız tədqiqatçısı təşkiləti mədəniyyətin yeni anlayışının 4 əsas elementini formalaşdırır. O göstərir ki, sahibkarlıq fəaliyyətinin (SF-nin) yeni məntiqi təkcə onun əsas bələdçisi və hərəkətvəricisi olan sahibkarla deyil, həm də onunla yanaşı, innovasiya meneceri ilə də ifadə edilir.

Təşkiləti mədəniyyət (SF-nin yeni məntiqində) yeni anlamında əsas element kimi aşağıdakıları ön mövqeyə çəkir:

- rəşionallaşma qabiliyyətinə nisbətən innovasiya qabiliyyətini;
- kəmiyyətə nisbətən keyfiyyət;
- insan resurslarının rolunun mərkəzdə durmasının qəbul edilməsini;
- qeyri-material sferasına, ilk növbədə təhsilin və yaradıcılığın yüksəlməsinə investisiyaların prioritetliyini.

SF-nin yeni məntiqində əsas element rəşionallaşdırma qabiliyyətinə nisbətən innovasiya qabiliyyətinin 1-ci mövqeyə gəlməsindən ibarətdir. Ancaq texniki-texnoloji sferada, i/e-də, müştəri ilə münasibətdə eyni vaxtda innovasiya həyata keçirildikdə uğur əldə edilə bilər.

Vacib olan 2-ci element prioritetin kəmiyyətdən keyfiyyətə keçməsidir. Sənaye cəmiyyəti kəmiyyətin prioritetliyinə əsaslanır ki, burada da kütləvi istehsal və istehlak ideyası hökmranlıq edir. Başqa sözlə, innovasiya fəaliyyəti yeni keyfiyyətdə əmətlərin, xidmətlərin, müştəri münasibətlərinin yaradılmasından ibarətdir.

3-cü element işə insan resurslarının mərkəzi rolunun dərk edilməsindən ibarətdir. Kütləvi istehsalın və istehlakın kəmiyyət sistemində insan resurslarına onların sayı və istehsal adaptasiyası mövqeyindən, başqa sözlə, istehsal prosesinə birləşməsi baxımından yanaşılır. Yüksək texnologiyalı istehsal sistemində insan resurslarına nadir resurs kimi baxılır və bu resursların artıq sonsuz resurs kimi tədqiq etmək olmaz. Hər bir insan heç də məhsuldar olaraq belə istehsalda iştirak edə bilməz. Əməkdaş istedadlı olmalıdır və bu,

kütləvi deyil, nadir hadisə hesab edilir. İnnovasiya dəyişiklikləri qabiliyyətlərinin 4-cü elementi yeni yüksək texnoloji xidmətlərin inkişafı və artan istiqamətlərdə yüksək keyfiyyətə təşəbbüs göstərməkdən ibarətdir. Bu, təkcə material investisiyalarından (tikintiyə, yeni texnikaya, dövrüvə vasitələrinə) deyil, həm də qeyri-material investisiyalarından (şəxsiyyətin inkişafına, münasibətlər sisteminə, mədəniyyətə, intellektual mülkiyyət hüquqlarının rəşimləndirilməsinə) asılıdır. Təşkilətin yeni formalarının axtarılmasında uğur qazanılması mahiyyətə öyrənmə, öz bilimini artırma və yaradıcılıqdan asılıdır. Bu, müştərilərlə istehsalçılar arasında səmərəli əlaqənin müəyyən edilməsinə nisbətən, müəssisənin daxilində insan resurslarının səfərbər edilməsi üçün zərərliyədir. Azərbaycan sənayesində innovasiyaların yayılmasına müqavimət göstərən istehsal və sosial-iqtisadi amillər araşdırılmışdır. Bu araşdırmalar maneələrin i/e və əmək resurslarının tənəzmənməsi, kadrların idarə edilməsi, həmçinin təmsilçisi insan olan istehlakçı məsələləri ilə əlaqədar olduğunu göstərdi.

Qloballaşan dünyada innovasiya iqtisadiyyatının formalaşdırılması zamanı təşkilətlərdə çalışan işçilərin innovasiya fəallığına diqqət ön plana çəkilmişdir. Artıq qabaqcıl ölkələrin təcrübəsi təsdiq etmişdir ki, təşkilətlərin rəqabət qabiliyyətinin artırılması birbaşa olaraq insan resurslarının innovasiya fəallığı ilə bağlıdır. Bu səbəbdən də bazar münasibətlərində işçilərin innovasiya fəallığının artırılması yolları axtarılmalı və həmin istiqamətdə müvafiq tədbirlər davamlı olaraq həyata keçirilməlidir. Fikrimizcə, təşkilətlərdə çalışanların innovasiya fəallığının yüksəldilməsi yolları aşağıdakılardır:

- innovasiya fəallığı ilə təşkilətin inkişafının birbaşa qarşılıqlı əlaqələndirilməsinin elmi və praktikli əsaslandırılması;
- təşkilətdə innovasiya fəallığının yüksəldilməsi üzrə dərnəklərin yaradılması və onların fəaliyyətinin təşkil;
- yenilikçiliyin yaradılması və tətbiqi üzrə qabaqcıl firmaların iş təcrübəsinin təşviqi;
- müştərəqqi texnika və texnologiyalara məxsus olan təşkilətlərin təcrübəsinin öyrənilməsi məqsədi ilə beynəlxalq elmi-praktiki konfranslarda iştirak etmək;
- yeni texnika və texnologiyaların nümayiş etdirilməsi məqsədi ilə beynəlxalq səviyyədə təşkil olunmuş sərgilərdə təşkilətdə innovasiyaları fəallaşdıraraq qabaqcıl işçilərin iştirakının təmin edilməsi;
- təşkilətdə hazırlanan yeniliklər üzrə müsabiqələrin mütəmadi olaraq keçirilməsi;

- yenilikçiliyin yayılması məqsədi ilə təşkilətdə qabaqcıl alimlərin və mütəxəssislərin görüşlərinin təşkil edilməsi;
- yeni məhsulların sərgilərinin mütəmadi olaraq müəssisədə təşkil;
- təşkilətdə yeniliyin təşviqi məqsədi ilə yazılı materialların yayılması;
- öz fəaliyyətini yenilikçilik istiqamətində dinamik inkişaf etdirən xarici firmalarla əlaqələrin qurulması və bundan daima fayda əldə edilməsi;
- bilavasitə təşkilat daxilində yeni məhsulların yaradılması ilə məşğul olan elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor bölmələrinin yaradılması və onların fəaliyyətinə lazımi dəstəyin göstərilməsi;
- təşkilətdə yaradılmış yeni məhsulların sınağının aparılması və onların istismara hazırlığının yoxlanılması məqsədi ilə ekspertizasının təşkil;



A.H. TAĞIYEV,
Sumqayıt Dövlət
Universitetinin "Menecment"
kafedrasının müdiri, professor

- yenilikçiliyin təbliği ilə əlaqədar olaraq müəssisələrdə video materialların nümayiş etdirilməsinin təşkil edilməsi və onlardan müvafiq nəticələrin çıxarılması;
- yeni texnika və texnologiyaların inkişafı ilə bağlı keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki (video) konfranslarda təşkilətlərin qabaqcıl işçilərinin, xüsusi ilə innovasiya fəallığının iştirakının təmin olunması;
- rəqabətqabiliyyətli yeni məhsulların yaradılması istiqamətində yaranan problemlərin operativ həll edilməsi üçün müvafiq sahə üzrə yüksək səviyyəli mütəxəssislərin müəssisəyə dəvət olunması;
- müəssisənin mənfəətinin daha da artırılması məqsədi ilə yeni məhsulların seçimi üzrə istehsalın ixrac yönümündə təşkil edilməsi və onların davamlı olaraq yeni modifikasiyaların yaradılması;
- təşkilətdə rəqabət qabiliyyətli yeni məhsulların yaradılmasının və yenilikçiliyin mütəmadi həyata keçirilməsinin daima stimullaşdırılmasına nail olunması və s.

İnnovasiya fəallığı inkişaf strategiyasının seçilməsi ilə sıx əlaqədardır. İnnovasiya inkişafının hər bir strategiyası üstünlüyə malik olduğu kimi, çatışmazlıqlara da malikdir. Xarici mühitlə qarşılıqlı fəaliyyətə dair bir neçə tip innovasiya strategiyasını fərləndirirlər. Hücüm strategiyası (HS) qabaqcıl yeni məhsulların, texnologiyaların və digər yeniliklərin tətbiqi hesabına rəqabət üstünlüyünün əldə edilməsinə istiqamətləndirilmişdir. Bu strategiya elm-tədqiqat təşkiləti konstruktor işləmələrinə (ETTKİ) əhəmiyyətli xərclər, böyük maliyyə resursları, yüksək ixtisaslı menecerlər tələb edir. Onlar uğurlu reallaşdırıldıqda daha riskli ola bilən rəqabət üstünlüyü qazanmaq imkanı əldə edilir. Adətən, həтта yüksək innovasiya potensialına malik olan iri müəssisələr belə özlərinin istehsal fəaliyyətləri çərçivəsində bu strategiyadan istifadə etmirlər və buna heç cəhd də göstərmirlər. Bir qayda olaraq, belə strategiya məhdud məhsul istehsalı dairəsinə tətbiq edilir. HS, eyni zamanda, özünün reallaşdırılması üçün əlverişli şərait olan bazar segmentlərində tətbiq edilir.

Müdafə strategiyası (MS) sahibkarın rəqiblərin fəaliyyətinə, eləcə də istehlakçıların ehtiyaclarına və davranışına reaksiyasını əks etdirir. Belə strategiyanın əsas məqsədi mövcud olan bazarlarda rəqibdən mövqələrin qorunmasıdır. MS-nin əsas funksiyası innovasiya prosesləri hesabına məsəflər-nəticələr nisbətinin optimallaşdırılmasıdır. Belə strategiya ETTKİ-ni və böyük maliyyə resurslarını tələb etməklə, az riskli xarakterə malikdir. Bu strategiyayı istifadə edən müəssisələr aparıcı innovatorun məruz qaldığı risklərdən yan keçməyə çalışırlar. MS artıq geniş fəaliyyət növlərinin dairəsinə tətbiq edilə bilər.

İmitasiya (adaptasiya) strategiyası (İS) daha az riskli strategiya variantıdır. Onun davamçıları fransızca, yaxud patentlərin və ya lisenziyaların alınması şəraitində fəaliyyət göstərirlər, ya da bazara artıq məlum olan yeniliyi və yenilikçiliyi köçürmüş olurlar. İS-ni saxlayan müəssisələr aşağıdakılara say göstərilir:

- texnika və texnologiya sahələrində tədqiqatların və işləmələrin iqtisadiyyatına;
- marketing, i/e və təşkiləti innovasiya hesabına seçilmiş bazar segmentlərinin əldə edilməsinə və mövqələrin saxlanılmasına və s.

(davamı var)

Arıçıların vahid ittifaqda birləşməsinə ehtiyac var



Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasında İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyi Sahibkarlığın və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu "Azərbaycanda arıçılıq sektorunun iqtisadi perspektivləri" adlı dəyirmi masa keçirib. Tədbirdə 20-dən çox arı təsərrüfatı ilə məşğul olan ASK-nın

üzvləri iştirak ediblər. ASK-nın vitse prezidenti Vüqar Zeynalov ölkədə özal sektora yaradılan dövlət dəstəyindən söhbət açaraq, kənd təsərrüfatı məhsulların istehsalının inkişafının daha da artıdığını tədbir iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Daha sonra İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyinin eksperti Samir Əliyev "Azərbaycanda arıçılıq sektorunun iqtisadi perspektivləri" adlı təqdimatla çıxış edib. Samir Əliyev bildirib ki, rəsmi rəqəmlərlə olmasa da aparıcıları araşdırma notçasında məlum olub ki, Azərbaycanda 10 000 arı təsərrüfatı, 250 000 arı ailəsi

var. Dünya təcrübəsindən söhbət açan ekspertlər qeyd ediblər ki, ən ucuz bal Avstriyada, ən baha bal isə Fransadadır. Dünyada ən çox bal istehsal edən ölkə Çin, Argentina, Meksika, Hindistan, Vyetnam, ən çox bal ixrac edən ölkə isə ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya, Yaponiya, Belçikadır. Arıçılıqda mövcud vəziyyət müzakirə olunmaqla yanaşı, bir çox problemlərdən də söhbət açılıb. Qeyd olunub ki, bu sahədə inkişaf üçün arıçılar assosiasiyasının təsis edilməsinə böyük ehtiyac var. Hal-hazırda pərəkəndə fəaliyyət göstərənlərinin təsdiqləyən arıçılar, arıların vahid dövlət qeydiyyatına alınmasının vacibliyini dilə gətirdilər. Daha

sonra beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsinə tələbat olduğunu da istisna etmədilər. Arıçılığın inkişaf istiqamətini ixtisaslı kadrların müəyyənləşdirəcəyinə əmin olduğunu deyən arıçılar gələcəkdə bu sahə ilə bağlı peşəkar kadrların hazırlanmasını da məqsəduyğun hesab etdilər. Tədbirdə bir sıra maraqlı təkliflər də səsləndirildi. Arı məhsullarının faydalı qida olduğunu deyən ekspertlər gələcəkdə məktəblilərin və hərbiçilərin qida rəşionuna arı məhsullarının əlavə edilməsini faydalı hesab etdilər. Gələcəkdə "Arıçılığın inkişafı ilə bağlı" dövlət proqramının qəbul olunması da arzuolunan məsələlər sırasında xüsusi qeyd olundu.

RƏQABƏTQABİLİYYƏTLİLİYİN MÜASİRLƏŞƏN FORMASI: İNTERNET-REKLAM

Müasir informasiya texnologiyalarının genişlənməmiş imkanlarından faydalanmaqla ticari uğur qazanmaq, rəqabət qabiliyyətli mövqeyini yüksəltmək istəyən sahibkarlar yeni innovativ təşviq yollarının axtarılmasına, tətbiq edilməsinə can atır və onların sayı getdikcə artmaqda davam edir. Heç şübhəsiz ki, burada sahibkarın əsas marağı maksimum fayda əldə edilməsidir. Təbii olaraq, belə bir sual yaranır ki, internet-reklamın səmərəliliyini necə müəyyən etməli?

(əvvəlki ötən sayımızda)

Burada hədəflər birbaşa və dolaylı olaraq iki qrupa ayrılır. Qeyd etdiyimiz kimi, internet-reklamın əsas xüsusiyyətlərindən biri də məhz internetdən istifadə etməklə hədəf auditoriyasının dəqiqliklə seçilməsindəki mühüm roldur. Birbaşa auditoriya adından da göründüyü kimi, əsas hədəf auditoriyanız, dolaylı auditoriya isə təklif edilən mal və xidmətlərin əsas auditoriyaya çatdırılmasında yardımçı ola biləcək insanlar qrupudur.

İnternetdə reklamın digər əsas kriteriyalarından biri də burada hədəf kütlənin bu və ya digər xüsusiyyətlərinin, irad və təkliflərinin və s. nüansların internet üzərindən (online) sorğular vasitəsilə öyrənilə bilməsidir; (iv) ölçülə bilmə: internet-reklamın səmərəliliyinin ölçülməsi məqsədilə hədəf kütlənin davranışının tədqiqində internet digər media vasitələri ilə müqayisədə əhəmiyyətli üstünlüyə malikdir.

Ənənəvi reklamda istehlakçıların (alıcıların) rəşionu öyrənilməsi üçün fiziki sorğular keçirilərkən, əgər söhbət satışdan gədersə, onun üçün satışdan əldə edilən gəlirlə



artım tempi izlənilərək, nəhayətə, bu və ya digər reklam aksiyasının səmərəliliyinə dair fikir irəli sürülürdü. Lakin internet məkanında reklama gəldikdə burada istehlakçıların (alıcıların) məhz hansı reklama marağ göstərməsi daha dəqiqliklə müəyyən edilə bilər. Bununla yanaşı, internetdə reklamın səmərəliliyinin öyrənilməsi üçün daha əlverişli və dəqiq alətlər mövcuddur (oxucularımız bu barədə növbəti yazıda daha ətraflı məlumat veriləcəkdir).

Perspektiv. Media mütəxəssislərinin qənaətinə, ümumilikdə internet-reklam bazarı ölkənin iqtisadiyyatı ilə sıx şəkildə bağlıdır və bu sahədə növbəti illərdə gözlənilən uğur, əsasən nə kimi iqtisadi

sadi siyasətin yürüdülməsindən çox asılıdır.

Bununla belə, internet-reklamın (i) imicin formalaşdırılması və genişləndirilməsi və (ii) satışın reallaşdırılması və stimullaşdırılması kimi iki əsas rolunu; reklamın daima ticarətin hərəkətvərici alətlərindən biri olduğunu; həmçinin internetin

bütünlükdə biznesin inkişafı və iqtisadiyyat üçün əlverişli, münbit zəmin olduğunu

nəzərə alsaq, internet-reklamı növbəti illərdə də perspektiv inkişafın gözlədiyi qənaətinə varmaq olar.

İnnovativ yanaşmalarla yeni həllərin tətbiqində sərhəd tanımayan biznes mühitinin tələblərindən irəli gələrək, mövcud reklam vasitələri dəyişərək, daha səmərəli vasitələrlə əvəz oluna bilər, lakin tələbat öz aktuallığını mütəmadi monada qorumaqda davam edəcəkdir. (davamı var)



Aynurə İSMAYLOVA,
Azərbaycan Respublikası
İqtisadiyyat Nazirliyi İqtisadi
İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu,
Marketing və Koordinasiya Şöbəsinin müdiri

Pirallahıda 90 milyona müəssisələr tikiləcək



İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bildirib ki, yeni yaradılmış Pirallahı Sənaye Parkı əzəclilik məhsullarının istehsalının təşkil və bu sahədə idxaldan asılılığın azaldılması baxımından əhəmiyyətlidir.

Parkda Rusiya və İran şirkətləri ilə birgə həyata keçiriləcək dərman vasitələrinin istehsalı üzrə ilk iki layihə çərçivəsində 90 milyon dollara yaxın investisiya qoyulacaq və 300-dək iş yeri yaradılacaq. Bu ilin sonunadək müəssisələrin tikintisinə başlanacaq.

SOCAR-ın neft hasilatı azalıb

Bu ilin yanvar-avqust ayları ərzində Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) 5 milyon 57,2 min ton xam neft hasil edib.

Bu barədə SOCAR-a istinadən xəbər verilir. Məlumatə görə, bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,7% azdır.

Şirkətin təkcə avqust ayı üzrə hasilatı 636.5 min ton təşkil edib. Bu isə ötən ilin avqust ayında 9% azdır.



YARMARKALAR REKLAMIN TƏRKİB HİSSƏSİ KİMİ

(əvvəlki ötən sayımızda)

Leypsiq yarmarkalarında əsas mallar aşağıdakılardır: xəzdəri cod tük, mahud, yun və çit parçalar, iplik, kitab, keramika və şüşə məmulatları, oyuncaqlar, qalanteriya məhsulları, metal məmulatlar (nikeldən, misdən və ya gümüşdən hazırlanmış), minalı qab-qacaq, qalvanizasiya edilmiş və çuqundan, bədii tökmə ağacdan hazırlanmış məmulat və səbət malı (Bavariya kустarlarının işləri); Yaponiya və Çin malları, musiqi alətləri (Leypsiq onların ən iri istehlakçılarıdır); kağız və ondan hazırlanmış məmulatlar (kitablar, notlar). Leypsiqdə kitab istehsalçıların və ticarətçilərinin şurası yerləşir ("Mitteldeutsche Pariververein"). 1824-cü ildə Leypsiqdə yarmarka ticarətinin dövrüyası XVIII əsrin əvvəlində 2,5-4,5 milyon taller, əsrin sonunda 5-8 milyon taller təşkil edirdi. 1824-cü ildə Leypsiqdəki yarmarka mallarının ümumi dövrüyası 256 min sentnerə bərabər idi.

Sonrakı illərdə (1875-ci ilə qədər) yarmarka ticarətinin nəticələri on illiklər üzrə aşağıdakı orta illik göstəricilərində ifadə olunmuşdur (əmtələrin sentner çəkisi ilə):

Onilliklər	Gətirilmə	Satılma
1835-1844	114046	75589
1845-1854	703692	59672
1855-1864	846765	58851
1865-1874	833285	537737

Əlbəttə, hazırda Leypsiq yarmarkasının fəaliyyəti daha genişdir.

Bazarın inkişafı ilə yarmarkalar topdantsatış ticarət mərkəzlərindən nümunələrin sərgilərinə çevrildilər.

Hazırda bir çox yarmarkalar bu və ya digər sərgi tədbirləri çərçivəsində keçirilir. Adı sərgilərdən fərqli olaraq, yarmarkaya gələnlər onların xoşuna gələn eksponatları dərhal almaq imkanı əldə edirlər. Hazırda yar-



markalar daha çox əmtələrin nümayiş etdirilməsi, tanıtılması və ticarət sövdələşmələrinin bağlanması üçün əmtələrinin nümunələrini təqdim edən bir neçə sahənin xeyli sayda firmalarını cəlb etmək məqsədilə, bir qayda olaraq, eyni yerdə vaxtaşırı keçirilən qısamüddətli tədbir kimi nəzərdən keçirilir. Bununla belə, yarmarkalarda əsas alıcılar topdantsatış ticarətin nümayəndələri və son istehlakçılar hesab olunurlar. Hazırda keçirilən yarmarkaların və ora gələnlərin sayına görə Qərbi Avropa şərtsiz liderdir. Avropa İttifaqı ölkələrinin hər altıncı sakini hər il yarmarkaya gedir. Yarmarka fəaliyyətində liderlik mövqeyi Almaniyaya məxsusdur. Bu dövlət təxminən 2 milyon kvadrat metr yarmarka sahəsinə malikdir və burada 80 min eksponat yerləşdirilir ki, bu da ildə 7 milyon nəfər insanın qəbul edilməsinə imkan verir. Göstərilən sahənin təxminən 25%-i (489900 m²) Hannover şəhərində yerləşir.

Eyni zamanda, yarmarkaların üç növü fərqləndirilir: 1) bazar günü yarmarkaları; 2)

regional yarmarkalar, 3) ixtisaslaşdırılmış yarmarkalar.

Bazar günü yarmarkaları şəhərin inzibati dairəsinin profekturası tərəfindən müntəzəm yaradılır.

Adətən, belə yarmarkalar şənbə və bazar günləri (bəzən cümə günləri də) keçirilir. Bazar günü yarmarkalarda ölkə ərazisində istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı məhsullarının və ərzaq mallarının satışı təşkil olunur.

Regional yarmarkalar vaxtaşırı və ya bircəlik təşkil olunur. Belə yarmarkalar dövlət hakimiyyətinin icra orqanları və yerli idarəetmə və bələdiyyə orqanları tərəfindən, yaxud şəhərin inzibati dairələrinin profekturaları ilə birgə müəyyən olunmuş yerdə keçirilir. Regional yarmarkalarda ölkə ərazisində istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı məhsullarının, ərzaq və yüngül sənayenin, qeyri-ərzaq mallarının, xalq bədii sənət məmulatlarının, sənətkar və digər malların satışı icazə verilir.

İxtisaslaşdırılmış yarmarkalar vaxtaşırı və ya bircəlik təşkil olunur. Belə yarmarkalar dövlət hakimiyyətinin icra orqanları, hüquqi şəxslər, fərdi sahibkarlar tərəfindən keçirilir.

İxtisaslaşdırılmış yarmarkalarda məhsulun ümumdövlət təsnifatına və ya vahid tematika ilə əlaqədar regionun eyni əmtəəsinə (malına) uyğun olaraq eyni növdən olan əmtələrin satışı üçün nəzərdə tutulan 80% yer ayrılır. Ən iri orta əsr yarmarkaları Antverpen, Cenevrə, Lion yarmarkaları hesab olunur.

Ən iri müasir beynəlxalq yarmarkalar Bazel (noqliyyat avadanlığı yarmarkası), Hannover, İzmir, Lion, Milan, Münhen (idman malları yarmarkası), Paris, Toranto, Frankfurt, Sorocinsk yarmarkaları hesab edilir.

Ən iri kitab yarmarkalarına Xarkov beynəlxalq kitab festivalı, Leypsiq kitab yarmarkası, London kitab yarmarkası, Moskva beynəlxalq kitab sərgi yarmarkası, Frankfurt kitab yarmarkası, Qahirə beynəlxalq kitab yarmarkası aiddir.

Son illər Azərbaycanda da kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı yarmarkaları təşkil olunur. Belə yarmarkalar Bakı şəhəri və onun regionlarında (Xətai, Nərimanov, Suraxanı, Yasamal, Binəqədi, Səbail), Sumqayıt şəhərində (iki yerdə) və Ağseron rayonunda (Xırdalan qəsəbəsində) Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən və yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə hər şənbə və bazar günləri təşkil olunur. Bayram günlərində (Novruz bayramı, Yeni il günlərində) belə yarmarkaların sayı artırılır.

Bakıda kənd təsərrüfatının satışı yarmarkalarının təşkilində məqsəd şəhər əhalisinin kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları ilə təminatın yaxşılaşdırılması, bazarda qiymətlərin süni surətdə artınmasının qarşısının alınmasıdır.

Beləliklə, yarmarkalar hər hansı növ məhsul, əmtəə və xidmətlərin reklamının ən nümunəvi formasıdır.

F.M. Qarayev,
BDU-nun dosenti

Fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan edildi



Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan etdi.

"BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu: Azərbaycan multikulturalizmi dünyada mütərəqqi model kimi qəbul olunur" mövzusunda elan edilən müsabiqənin məqsədi Azərbaycanın multikulturalizm sahəsində çoxəsrlik uğurlu təcrübəsinin araşdırılması və BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun Bakıda keçirilməsinin ölkəmiz üçün əhəmiyyətinin yerli və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında peşəkar jurnalist əməyini stimullaşdırmaqdır.

Müsabiqə elan olunan gündədən əvvəl bir il müddətində kütləvi informasiya vasi-

tələrində (qəzet, jurnal, informasiya agentlikləri) fasiləsiz çalışan şəxslər müsabiqədə iştirak edə bilərlər.

Müsabiqəyə təqdim olunan yazılara aid tələblər, yazıların qəbul qaydaları, tələb olunan sənədlərlə ətraflı olaraq www.kivdf.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

Müsabiqədə:
I yer üçün bir;
II yer üçün iki;
III yer üçün üç yazı qaliblərinin mükafatlandırılması nəzərdə tutulmuşdur.
I yer - 1000 manat;
II yer - 800 manat;
III yer - 600 manat.
Bundan əlavə, 10 yazı müəllifinə həvəsləndirici mükafat (300 AZN) veriləcəkdir.
Qaliblər, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin xüsusi diplomu ilə təltif olunacaqlar.

9 ayda Balakənə 20 minə yaxın turist gəlib

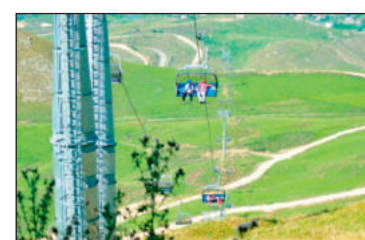
Ölkəmizdə turizm infrastrukturunun yaxşılaşdırılması sahəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Balakən rayonuna da gələnlərin sayı ildən-ilə artır.

Əgər 2011-ci ildə rayona cəmi 8974 turist gəlmişdisə, cari ilin ötən 9 ayı ərzində onların sayı 20 minə çatıb.

Bu barədə sentyabrın 27-də Balakəndə turizm işçilərinin peşə bayramına həsr olunan tədbirdə məlumat verilib.



Turistlərin 80 faizi ərəblər olub



"Şahdağ" Turizm Mərkəzi sentyabr ayının 27-dən yaz mövsümünü bağlayıb.

Yay mövsümü ərzində mərkəzə üz tutan turistlə-

rin sayı 30000-dən çox olub. Onların 50%-dən çoxunu xarici ölkələrdən olan turistlər, xarici turistlərin 80%-dən çoxunu isə ərəb ölkələrindən gələn turistlər təşkil edib. Əcnəbi qonaqlar Birləşmiş Ərəb Əmirliyi, Səudiyyə Ərəbistanı, İraq, Qatar, Oman, Küveyt, Bəhreyn kimi ölkələrdəndir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyində

olan "Şahdağ" Turizm Mərkəzinin tək xizək kurtortu kimi deyil, yay istirahət mərkəzi kimi də tanıtılması məqsədilə bu mövsümdə xarici turizm şirkətləri üçün info-turlar, xarici ölkələrin mətbuat nümayəndələri üçün press-turlar təşkil edilib. Mərkəzdə qış mövsümünün açılışı dekabrın əvvəllərində olacaqdır.

OPEC hasilatı 32.5 milyon barrele salacaq

Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) neft hasilatını gündəlik 32,5 milyon barrel səviyyəsində dondurmaq barədə razılaşdığı bildirilib.

Qərarın Energetika Naziri və OPEC Sədri Muhammed bin Salih es-Sade təşkilatın paytaxt Əlcəzir görüşünün yekun iclasında qəbul olunan qərarlara dair məlumat verib.

Neftin hasilat səviyyəsinə nəzarət etmək üçün yüksək səviyyəli bir komitə yaradıla-



cağını bildirdən Sade, "Üzvlər hazırda 33,24 milyon barrel olan gündəlik neft hasilatının 32,5 milyon barrel səviyyəsində dondurulması üçün razılaşdı. İran, Nigeriya və Liviya icində olduğu şərtlərdən dolayı bu qərardan uzaq tutulacaq", - deyib.

OPEC tərkibində müsbət bir hava olduğunu və asanlıqla razılaşmanın əldə olunduğunu vurğulayan Sade bunun tətbiq olunma müddətlərinin isə noyabr ayında keçiriləcək iclasda müəyyənləşəcəyini bildirib.

Əlcəzairin Energetika naziri Nureddin Butarfe də qeyri-rəsmi başlayan toplantının OPEC-in növbədənəknar iclasına çevrildiyini söyləyib.

Butarfe sözügedən toplantını "tarixi bir görüş" kimi səciyyələndirib. İraqın paytaxtı Bağdadda 14 sentyabr 1960 tarixində keçirilən Bağdad Konfransı çərçivəsində yaradılan OPEC-in hazırda İran, İraq, Küveyt, Səudiyyə Ərəbistanı, Venesuela, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Nigeriya, Liviya, Qətər, Əlcəzir, İndoneziya, Qabon, Ekvador və Anqola olmaqla 14 üzvü var.

IDEAL DİZAYN
Daimi tərəfdaşınız

Ofis mebeli və layihələr

- Metal dolablar
- Metal stellaj sistemi
- Metal tumbalar
- Metal seyflər
- Metal masalar

Tel.: 012 480 37 55
E-mail: office@idealdizayn.az
www.idealidizayn.az

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sahibkarlıq və sənaye komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Milli Məclisin deputatı Fəttah Heydərova bacısı GÖZƏL XANIMIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sahibkarlıq və sənaye komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərova bibisi GÖZƏL XANIMIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sahibkarlıq və sənaye komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə ailəsi ilə birlikdə "Asena Ko" MMC-nin rəhbəri Vahid Hübətova anasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
AMEA-nın müxbir üzvü, professor Akif Musayev, professor Elşən Hacızadə və professor Amil Məhərrəmov "Asena Ko" MMC-nin rəhbəri Vahid Hübətova anasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.
Professor Vahid Novruzov və professor Bəyali Atasov "Asena Ko" MMC-nin rəhbəri Vahid Hübətova anasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.
Mais Bağrov və Elxan Bəşirov "Asena Ko" MMC-nin rəhbəri Vahid Hübətova anasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.
Məzahir Səmədzadə və Arif Hüseynov "Asena Ko" MMC-nin rəhbəri Vahid Hübətova anasının vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Təsisçi:
akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor: **Aytən SƏMƏDZADƏ**

ELMI-REDAKSİYA ŞURASI:
Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Müşfiq Atakişiyev, Mirdamət Sadiqov, Mehriban Alışanova, Xan Hüseyin Kazımlı, Məhəş Əhmədov, Şahzadə Əliyev, Amil Məhərrəmov, Rüşfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Rauf Əliyev, Süleyman Qasımov, Cahangir Qocayev.

Kompyuter
mərkəzinin direktoru:
Oqtay ORUCLU
oktay_oruc@mail.ru

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyev Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566-09-60
Ünvanı şöbə: 514-14-27 (fax)
Mühasibat: 566-63-08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafehinə uyğun gəlməlidir.
"İQTİSADIYYAT" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, "Zaman-Azər" MMC firmasının mətbəəsində çap edilmişdir.
Lisensiyası: 022201 İndeks: 0355 Tiraj: 3150